

DUGOSELKA KRONIKA

GODINA XII.
BROJ 171
10. SVIBNJA
1979.
Cijena 2 din

GLASILO DRUSTVENO-POLITIČKIH ORGANIZACIJA OPĆINE DUGO SELO

Susret s Pavlom Gregorićem

Garnizonska konferencija SK Dugo Selo i Općinska konferencija SKH Dugo Selo organizirale su susret s drugom Pavlom Gregorićem.

Susret je organiziran u povodu proslave 60. obljetnice Komunističke partije Jugoslavije, SKOJ-a i revolucionarnih sindikata.

Prijepodne je drug Pavle Gregorić posjetio Kasarnu »Zagrebački partizanski odred« gdje se zadržao u razgovoru s vojnicima i starješinama tog kolektiva. Poslije podne održano je predavanje povodom 60. obljetnice Partije i SKOJ-a, na kojem je govorio drug Gregorić.

U okviru proslave održan je i kulturno-umjetnički program kojeg je izvelo Kulturno-prosvjetno društvo »Preporod« iz Dugog Sela.

m.

Govor druga Gregorića komunistima naše komune

Pioniri pozdravljaju druga Pavla Gregorića

NOVO RUKOVODSTVO

Na nedavno održanoj sjednici Općinske konferencije SKH Dugo Selo, usvojena je Statutarna odluka Općinske organizacije SKH, Statutarna odluka usklađena je sa Statutom Saveza komunista Jugoslavije i SKH, a propisuje organizaciju i djelovanje komunista na području naše općine.

Članovi Konferencije za novog predsjednika izabrali su druga Ivicu Plašića, direktora OOUR-a Vodoprivreda Dugo Selo, dok je za sekretara Općinskog komiteta izabran drug Luka Bakarić iz Tvornice posuda, emajla i keramičkih glazura »Gorica« Dugo Selo, dosadašnji predsjednik.

Sjednici je prisustvovao i drug Bruno Brebrić, sekretar Predsjedništva Konferencije Saveza komunista Hrvatske Zajednice općina Zagreb.

m.

Sekcije u Općinskoj konferenciji SSRNH Dugo Selo

Na redovnoj Izornoj sjednici Općinske konferencije SSRNH Dugo Selo, dodesena je Odluka o organizaciji Općinske konferencije.

U okviru odluke definira se uloga i zadaci te broj sekcija za pojedina područja djelovanja.

Na sjednici su izabrani i predsjednici pojedinih sekcija i to za predsjednika sekcije za rad delegacija, skupštinski sistem i samoupravni odnos u mjesnoj zajednici, izabran je Ivan Vranić. Za predsjednika sekcije za komunalna pitanja, izabran je Branko Meznar. Za predsjednika sekcije za idejno-političku i kadrov-

sku izgradnju SSRNH i informiranje, izabran je Rudolf Galovec. Za predsjednika sekcije za socijalno-zdravstvena pitanja, izabran je dr. Ivan Horvatić. Za predsjednika sekcije za osnovno obrazovanje, izabran je Ivan Krmpotić. Za predsjednika sekcije za kulturu i fizičku kulturu izabran je Stjepan Harcet. Za predsjednika sekcije za zaštitu čovjekove okoline, izabran je Mladen Slavić. Za predsjednika sekcije za društveno-ekonomske odnose na selu i u poljoprivredi, izabran je Boris Mahač.

m.

34 GODINE SLOBODE

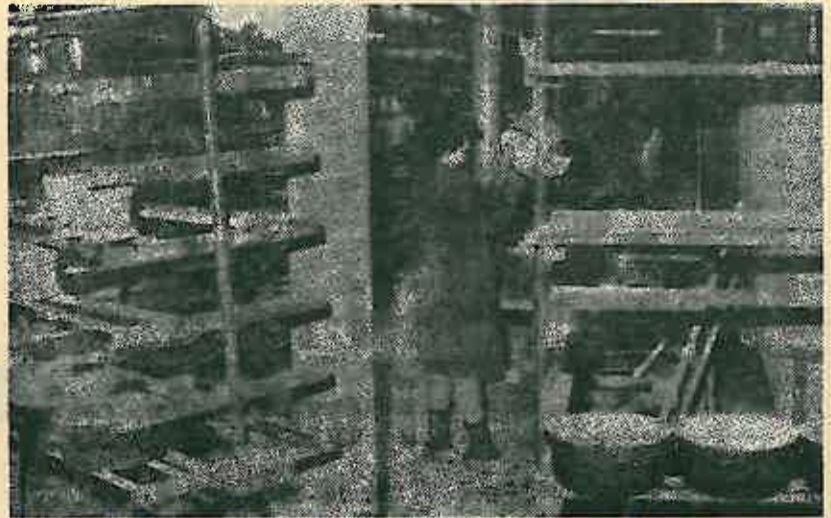
Svake godine uz Dan oslobođenja našeg mjesta sumiramo rezultate postignute kroz vrijeme od 8. 5. 1945. godine na dalje.

Sumirajući rezultate zacrtavamo daljnje zadatke koji stoje pred ovom komunom i narodom ovog kraja.

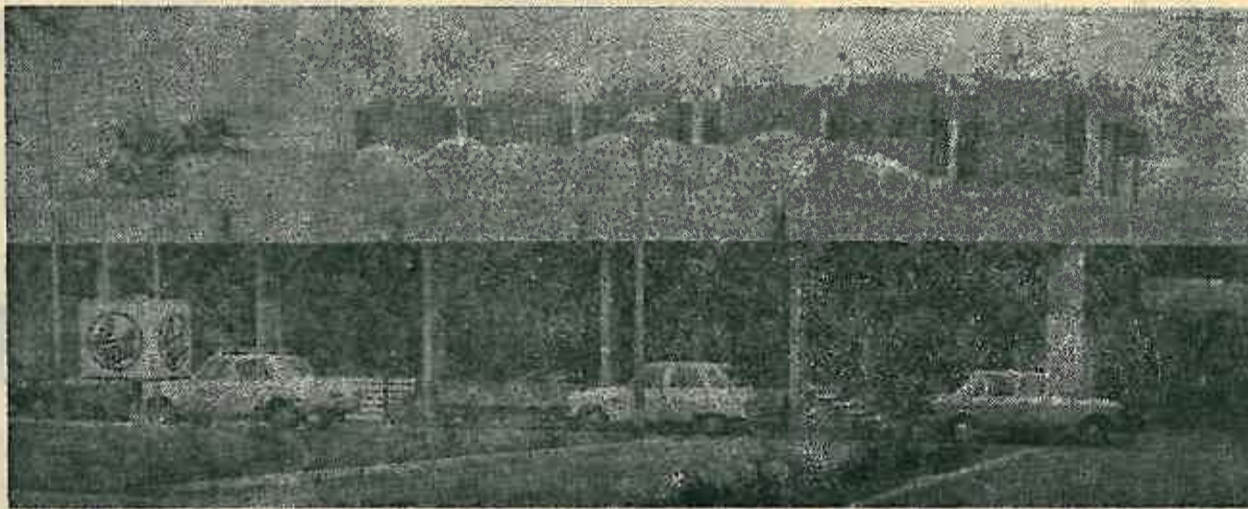
Već i prije rata i revolucije Komunistička partija ukazala je na nemogućnost starog režima potpomognutog radom i djelovanjem građanskih partija koje su predstavljale klasu vojaka, ne radnika i seljaka, već vođe za učvršćenje i obranu svoje vladajuće klase pa bilo koja oznaka ili ime one nosile.

Iako je na području naše općine u prijeratnom periodu najjaču snagu predstavljala HSS, narod ovog kraja ubrzo je shvatio politiku njenog rukovodstva, a kako je već i Partija u to vrijeme bila izvor snage ovog područja nije ni čudo da je u toku rata na ovom području

U okviru cjelokupnog razvoja SFRJ i SRH i naša općina ima svoje mjesto, ulogu i zadatke. U svom dosadašnjem razvoju postignuti su veliki rezultati. Cijela je općina također veliko gradilište, uspješno se provodi i realizira plan infrastrukture do 1980. godine, a privreda bilježi veoma brz i dinamičan razvoj sa nominalnom stopom rasta od 33%, s tendencijom daljnjeg rasta. Iako postignuti su rezultati veoma značajni, ne bismo se smjeli miriti i biti zadovoljni nekim negativnim pojavama. U nekim radnim sredinama ne vodi se računa o obavezama koja je prihvaćena donošenjem Društvenog plana, razvoja općine za razdoblje do 1980. godine. Već su pro-

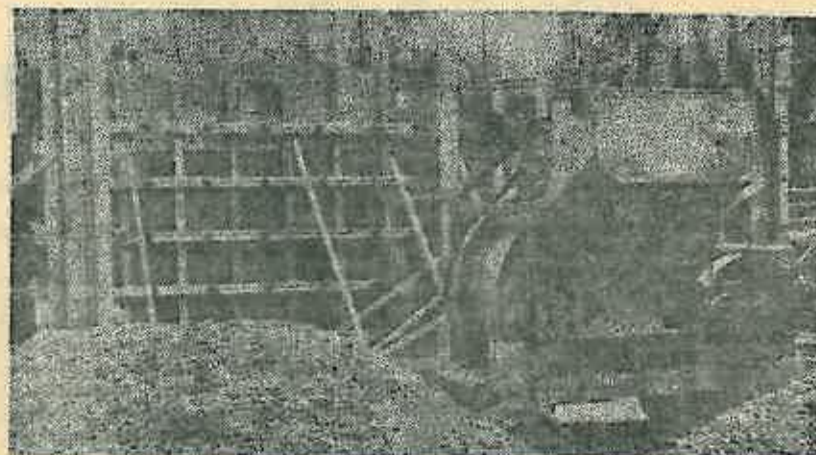
Unapređenje proizvodnje jedan od stalnih zadataka

Svakodnevno - novi izgled naše sredine

djelovalo političko jezgro od 12 ćelija KPH sa 79 članova. Da je na području bivšeg kotara bilo 15 grupa SKOJ-a sa 81 članom, 35 Narodno-oslobodilačkih odbora, 18 organizacija USAOH-a i 30 organizacija AFZ-a. Općina Dugo Selo u toku rata dala je 1931 borca od kojih je 120 političkih rukovodilaca i 10 prvoboraca, te jednog narodnog heroja. Poginulih boraca i žrtava fašističkog terora bilo je 357, a 210 građana ove komune prošlo je kroz ustaške i njemačke logore smrti.

Prestanak oružane borbe predstavljao je početak nove - radne borbe naših naroda i narodnosti za ostvarenje što većih i boljih radnih rezultata. Paralelno s borbom za ostvarenje što boljih radnih rezultata postignuti su i krupni rezultati u izgradnji socijalističkih samoupravnih odnosa u oblasti materijalne proizvodnje i na svim područjima ekonomskog razvitka, kulturnog i društvenog.

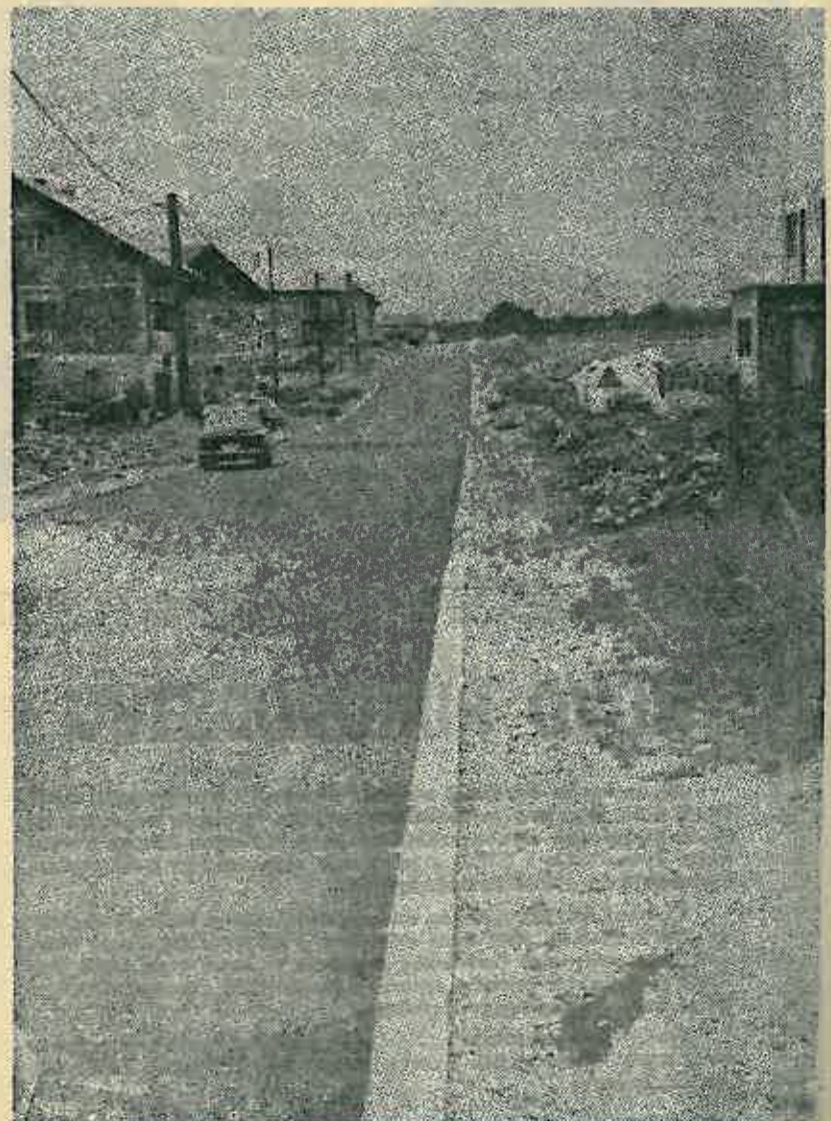
Radovi se nastavljaju ne smanjenim tempom

šle tri godine od njegovog donošenja, ništa od planiranog razvoja nije realizirano, a kod nekih u poslovnom fondu stoje velika sredstva. Ovo su spomenuti neki od primjera kod kojih se ne vodi računa o jačanju materijalne baze, kako samih OUR-a takoo i općine, a sigurno je da je u takovim sredinama i nivo samoupravnih odnosa vrlo nizak i da se oni ne mogu uspješno razvijati.

Takve pojave i odgovornost jasno su naznačeni i u rezolucijama održanih Kongresa SKJ i SKH, pa je prvenstveni zadatak komunista u tim sredinama da ta pitanja pokrenu i rješavaju u smislu preuzetih obaveza.

Rješavanjem takvih i sličnih problema i to ne samo u ovakovim sredinama naš razvoj biti će daleko brži, jer za to imamo i objektivne

uslove. Moramo uložiti još više napore, moramo biti još osjetljiviji na sve negativnosti i biti energičniji u njihovom razrješavanju. Imamo velike šanse za daljnje jačanje naše industrije zbog blizine grada Zagreba, stvoren je i još uvijek se razvija potreban energetska potencijal. U stalnoj političkoj aktivnosti u kojoj dolazi do izražaja političko opredjeljenje i raspoloženje radnih ljudi i građana za ovaj kurs, zacrtani su nam i naredni zadaci. Proširenje i donošenje novog Plana razvoja infrastrukture u kojem je posebno naglašena izgradnja novog vodovoda, nove škole, Doma zdravlja, sportsko-rekreativnog centra, daljnjeg proširenja kanalizacije, nogostupa i drugo.

Nekad prašne i blatnjave ulice zamjenile su nove, prekrivene asfaltnim pokrovom

Ne možemo biti zadovoljni

Na nedavno održanoj sjednici Izvršnog vijeća Skupštine općine Dugo Selo raspravljalo se o izvještaju o radu Općinskog suda za 1978. godinu, te o osnovnim zadacima ovog suda u narednoj godini.

Prošlogodišnji rad ovog suda karakterizira »fluktuirajući kadar« sudača tako da je u prošloj godini u četiri postojeća vijeća radilo svega 2,5 sudaca. Ova fluktuacija radne snage rezultira velikim brojem neriješenih predmeta u ukupnom iznosu od 779. Sama fluktuacija kako smo naveli rezultira ovim zaostacima, karakteristično je spomenuti da su i norme Republičkog sekretarijata za pravosuđe i opću upravu donesene 1968. godine, zastarjele. Zastarjelost ovih normi očituje se u previsokoj odmjerenosti, a one također svojim standardom ne prate izmjenu nadležnosti općinskih sudova, te težu strukturu predmeta koju takvim izmjenama općinski sudovi dobivaju.

Da bi se ovaj zaostatak od 779 predmeta uspio nadoknaditi Općinski sud angažirao je jednog suca na ispostu pa se očekuje da će ovi zaostaci biti nadoknađeni.

Ako analiziramo broj ne riješenih predmeta uočljivo je da je on u odnosu na krivične predmete viši nego u prošloj godini. Ova povećanja rezultirala je i u djelovanju mirovnih vijeća koje nije na dovoljnoj razini. Što se tiče kvalitete sudovanja isti-šemo da je ona u krivičnom sudovanju zadovoljavajuća, a u građanskom sudovanju daleko iznad prosječne. Ovo posebno ima visoku ocjenu s razlogom na mlađi sastav sudaca. I pored navedenih objektivnih poteškoća, te kvalitete sudovanja a-

žurnošću ovih sudaca ne možemo i ne smijemo biti zadovoljni. Da bi se navedenim rezultatima stalo na kraj, uz rješavanje subjektivnih slabosti u sudu tijekom 1979. g. treba učiniti sljedeće:

1) Ukoliko je to uopće moguće i sprovedivo inzistirati na još izraženijem kvantitativnom radu nosilaca pravosudne funkcije.

2) Zadržati pri tome i kvalitetu sudovanja, imajući u vidu i dio mladog neiskusnog sudačkog kadra.

3) U pravcu zadovoljenja obaju zahtjeva inzistirati na stručnom usavršavanju nosilaca pravosudne funkcije, kako individualnom tako i kolektivnom, od forme kolegija unutar suda do prisustvovanja odgovarajućoj vrsti seminara radi educiranja upoznavanjem novih materijalno-pravnih propisa, ali i sudačke prakse, imajući u vidu i predstojeću potpunu proširenu nadležnost.

4) Radi ostvarenja principa prioriteta u sudu, te još angažiranijeg rada, voditi mjesečne evidencije o izvršenom radu i vrsti rada svakog nosioca pravosudne funkcije i suda u cjelini, s podacima i strukturi neriješenih predmeta.

5) Inzistirati kod društveno-političke zajednice da se sistematizira peto sudačko mjesto, te ono odmah natječajem popuni.

6) Inzistirati na dodatnim sredstvima za uređenje pete sudnice, te kadrovskim stanovima za suce.

O ovom izvještaju o radu te o smjernicama za rad 1979. godine Općinskog suda Dugo Selo raspravljat će odbornici Skupštine Općine Dugo Selo na sljedećoj sjednici.

m

Za unapređenje lovstva

Na prošloj ravnopravnoj sjednici Vijeća udruženog rada i Vijeća mjesnih zajednica Skupštine općine Dugo Selo doneseno je Rješenje o uskraćivanju potvrde lovno-gospodarskih osnova lovačkim društvima s područja općine Dugo Selo.

Rješenje o uskraćivanju potvrde uslijedilo je nakon pregleda lovno-gospodarskih osnova od strane lovnog inspektora te komisije koja je u tu svrhu imenovana.

Komisija je konstatala, što govori i obrazloženje u Rješenju, da bi se pojedini dijelovi kao sastavni dijelovi lovno-gospodarskih osnova trebali detaljnije obraditi kako bi se dobili adekvatniji podaci koji bi pozvali kao smjernice gospodarenja u idućih 10 godina.

Lovno-gospodarske osnove predviđa u svom tekstu kao jedan od najosnovnijih elemenata »poznava-nje brojnog stanja divljači u lovištu« pa je komisija na ovom području bila najpažljivija.

Brojno stanje sigurno ovisi o osnovnim faktorima lovišta pa je u odnosu na faktor »hrana i voda« komisija imala najviše primjedbi.

Jedna od primjedbi odnosila se je na količine hrane životinjskog porijekla dovoljne za ishranu pernate divljači u toku sezone. Komisija ističe potrebu za određivanjem broja i količine kukaca, insekata, larva i dr. dovoljnih za ishranu divljači. Što se tiče daljnje ishrane komisija predviđa za primjedbu mjesto i raspored hranilišta što smatramo da je nemoguće odrediti s obzirom na desetogodišnji period i na razvoj agro-

industrijskog kompleksa koji zahvaća područje općine Dugo Selo.

U primjedbi o dinamici uređenja lovišta stoji potreba srednja i pri-kaza radova u narednih 10 godina. Smatramo da nismo u mogućnosti udovoljiti ovom zahtjevu s obzirom da lovačka društva nisu vlasnici ne-kretnina pa ista i ne mogu s njima gospodariti bez suglasnosti vlasnika ili korisnika. Primjera radi spome-nut ćemo jedan element uređenja lovišta u odnosu na uređenje pro-sjeka. Uređenje prosjeka može se vršiti samo uz suglasnost šumskog gospodarstva, a nikako prema pla-novima ili osnovama lovačkih dru-štava nisu u mogućnosti izvršiti pla-niranje uređenja prosjeka za tako dug period. Ima još momenata u obrazloženju Rješenja koji karakte-riziraju ne samo nemogućnost u ad-ministrativnom smislu već i nemo-gućnost u smislu objektivnosti.

Zakon o lovu a i pravilnik o lov-no-gospodarskim osnovama izjedna-čava privredne organizacije koje se bave lovom i lovačka društva pa smatramo da je do defekta došlo i iz tog razloga.

Nadamo se da će lovci objektivne primjedbe otkloniti iz teksta lovno-gospodarskih osnova, te da će se uskoro dati suglasnost na njih kako bi se mogli baviti uzgojem i odstrelom divljači.

H. Medimorec

Tko nam tjera ovčice

Ove zime i proljeća na našim poljima i livadama pojavila su se velika stada ovaca iz susjedne republike BiH. Negdje oko polovice prošle godine donijeta je odluka kojom se zabranjuje nomadska ispaša na našem području koju su poljoprivrednici i lovci s oduševljenjem i olakšanjem primili.

Poznato je da su ovce »skladišta« raznih parazita koji se prenose kako na divljač tako i na domaće životinje, a s druge strane stada čine štetu poljoprivrednim kulturama po kojima pasu. To je vjerojatno rukovodilo odgovorne da donesu odluku o zabrani nomadske ispaše. Međutim odluka uopće nije sprovedena i ovčari kao da ne mare za nju, a dogovorni slijedu ramenima, ne poduzimajući energične mjere, što znači da ćemo i ove jeseni i zime i pored odluke imati problema s ovčarima, koji nesmetano čine štetu na obradivim površinama.

Možda je u ovom slučaju prisutan faktor sentimentalnosti pa si odgovorni pjevuše »Čoban tjera ovčice« zaboravljajući na odluku koju su sami donijeli.

Božičnik

Više od norme

Općinska služba suca za prekršaje Dugo Selo dolaskom novog suca drugarice Anice Hukelj, ažurirala je u svega mjesec i pol dana zaostatke iz proteklih godina.

Tijekom ovog vremena riješeno je 1822 predmeta dok, usput da spome-nemo, norma jednog suca je 800 do 1000 predmeta godišnje.

Ovaj uspješan rezultat postignut je organiziranim radom službe, a posebno zahvaljujući iskustvu suca

m

Za čišću čovjekovu okolinu

Do nedavno su se samo građovi i industrijski centri bavili problemom zaštite čovjekove okoline. Danas je ovaj problem zakucio na vrata Mje-snih zajednica i u seoskim naselji-ma. Naročito su na udaru mjesta pored glavnih puteva kuda se »suvremeni« čovjek vozi automobilom i iz njega izbacuje smeće u »originalnom pakovanju« — crnim vrećama. Često to nije samo smeće već i »miljenici« i druge životinje koje vlasniku dosade, pa ih se na ovaj način oslo-bada.

Kao ozbiljan problem treba istaći zagađivače koji u odvodne kanale bacaju stare automobile, gume, šted-njake, frižidere i drugo. Poznato je da su uložena velika sredstva, da bi se iskopala kanalska mreža i od-vodile suvišne vode, a sada se eto javljaju protivnici kanalizacije koji ih zatrpavaju starim željezom i gu-menim otpacima.

Postavlja se pitanje da li se baca-njem u kanale želi sakriti automo-bilsku karoseriju, frižider ili šted-njak, ili tko je još gore, da će to vo-

da odnijeti. Do sada ovakav krš vo-da još nije pomakla s mjesta. Slična je situacija i sa staklenom ambala-žom. Nje, ima svuda, te predstavlja opasnost za živa bića i čovjekovu o-kolinu. Ako je istina da se za stak-lenu ambalažu uvozi repromaterijal, onda je krajnje vrijeme da se pos-tojeće staklo pokupi i prerađi, a u-voz repro-materijala zabrani. Mnogo bogatije zemlje skupljaju staro že-ljezo, staklo, obojene metale i pono-vo ga prerađuju, a kod nas leži po kanalima, šumama, uz puteve i za-gađuje nam okolinu. Podatak da su Talijani uvezli prošle godine nekol-i-ko tona starih auto-guma iz naše ze-mlje, a mi te iste gume kupili kao nove »Pirelli«, jasno govori kako ne-liko zarađuje, a netko se bespotreb-no razbacuje.

Još uvijek se vrtimo u kamenju iz kojeg ne znamo izaci i naći pravi put, pa se naša aktivnost svodi na rezolucije i zaertane planove o zaš-titi čovjekove okoline.

BOŽIČNIK

Ovo pismo ponukalo je redakciju da apelira na građanstvo u smislu kulture življenja, na humani odnos prema prirodi koja nas okružuje.

Apeliramo i na organizacije udruženog rada, te druge organizacije koje se bave ili bi se moge baviti skupljanjem i otpremom, te otkupom i pro-dajom navedenih otpadnih stvari. Na taj način osigurali bi našu sredinu od zagađivanja, a našli bi i dodatni izvor sekundarnih sirovina koje još skupo plaćamo, a tako jednostavno ostavljamo po šumarcima i potocima.

REDAKCIJA

Opće vladoprivredno poduzeće Zagreb — OOUR »Vodoprivreda« — Dugo Selo — Dugo Selo raspisuje

OGLAS

JAVNO PRIKUPLJANJE PONUDA ZA PRIJEVOZ ZEMLJE KAMIONIMA

Zemlja se prevozi u prirodno vlažnom stanju na potoku Crneć u Dugom Selu u količini od 30.000 m³ na udaljenosti od najmanje 500 m do najviše 1500 metara.

Ponude se primaju 8 dana nakon objave oglasa na adresu OVP Zagreb — OOUR »Vodoprivreda« — Dugo Selo — Dugo Selo, Pavličeva 35, gdje se mogu dobiti i pobliže informacije o prijevozu

Projekt »Črnc Polje«

Projekt Črnc Polje zahvaća ukupnu površinu od 61.233 ha. Naziv projekta je uvjetni jer su pod njim stvarno predloženi projekti dviju kaset: Črnc Polje na koju otpada 531 km² ili 86,7% i kasetu 10 (Martinska Ves) koja ima 81,3 km² ili 13,3% od ukupnih površina.

Područje obuhvaćeno ovim projektom dio je melioracionog područja Srednje Posavine, između Zagreba, Siska i Cazme.

Područje projekta ne predstavlja jednu zatvorenu hidrotehničku cjelinu, već je formirano kao cjelina na osnovu postojećih vodotoka i novih projektiranih hidrotehničkih zahvata u ovom dijelu Posavine. Tako je za potrebe idejnog rješenja melioracionog područja »Črnc Polje« granica odličena:

— sa zapada granicu područja čini vododjelnica Vuger potoka,

— sa sjevera granica ide cestom od Sesveta preko Dugog Sela do potoka Zelina. Odatle dalje granicu čini novoprojektirani spojni kanal Zelina—Glogovnica, te dalje potok Glogovnica do utoka u Česmu kod Cazme,

— na istoku je granica Česma, odnosno njezin regulirani tok i desni nasip sve do utoka u odušni kanal Lonjsko polje i zapadni tzv. spojni nasip retencije Lonjsko polje od Palanjka do odteretnog kanala Lonja—Strug,

— na jugu granicu čini rijeka Sava od utoka Vuger potoka do ustave Palanjek.

Obzirom na konfiguraciju terena čitavo područje je tipično ravničasto, osim sjevernog dijela, koje ima karakteristike blago valovitog brežuljkastog reljefa.

Uz tok rijeke Save nalazi se uzdignuta aluvijalna greda, koja je za 3 do 5 m povišena od najnižeg položaja prostrane ravnice. Na »savsku gred« naslanjaju se centralni depresioni bazeni ili najniži položaji koji su rasprostranjeni u dolini rijeke Save, i periodično su plavljeni visokim vodama Save i njenih pritoka. Ovdje raste šaš i kisele trave koje se djelomično koriste kao pašnjaci. Na prelazu prema »Savskoj gredi« zastupljene su nešto produktivnije livade. Unutar barekih površina nalaze se diluvijalne grede,

pretežno pokrivene šumom (hrast lužnjak, brijest i dr.).

Na projektom području živi preko 42.000 stanovnika. Gustoća naseljenosti po km² iznosi 69, a poljoprivrednog stanovništva 136 po km² obradive površine. U 1971. godini kada je izvršen popis, bilo je ukupno 12.871 domaćinstava od čega 42% ima izvor prihoda van poljoprivrede, 36% u poljoprivredi i 22% mješovitih domaćinstava. Brojno stanje stanovnika je u stagnaciji, a analizom dobre strukture poljoprivrednog stanovništva, zapaža se znatan proces starenja, radi odlaska omladine i produktivnije radne snage iz sektora poljoprivrede.

Biljna proizvodnja na društvenom sektoru usmjerena je uglavnom na kukuruz i pšenicu. Velike površine pod livadama i pašnjacima neznatno se koriste, jer se nalaze na najnižim površinama, gdje veća količina oborina izaziva poplavu.

Na privatnom sektoru proizvodnja je raznovrsnija, jer su domaćinstva orijentirana pretežno na samoopskrbu. Tradicionalni način proizvodnje počeo se mijenjati u novije vrijeme kroz kooperaciju poprimajući kvalitete robne proizvodnje.

Iz svega navedenog iako je zaključiti koje su glavne smetnje za razvoj poljoprivrede na ovom području. Nesredene hidrološke prilike nanose velike štete društvenom sektoru, a kod privatnog sektora ograničavaju proširenje i intenzifikaciju proizvodnje. Česte poplave uzrokuju velike direktne i indirektno štete.

Stetu zbog poplava i neuređenog režima voda trpe ceste, željeznice i privreda u cjelini, a indirektno štete se odražuju na zdravlje stanovništva, slabe higijenske prilike i nedovoljno uključivanje područja u privrednu zemlju.

Temeljna mjera za društveni sektor u smislu zaokruživanja postojećeg zemljišnog fonda je komasacija. Komasacija na privatnom sektoru eliminiira veliku usitjenost i razbacanost posjeda, čime se omogućuje racionalna primjena mehanizacije. Osim toga bez komasacije gotovo je nemoguće provesti detaljnu odvodnju zemljišta kao osnovni limit za razvoj intenzivne proizvodnje.

pravan je prihvatiti korisno inovacije. Primjerice, na području općine Ivanić Grad komasacijom je obuhvaćeno gotovo čitavo područje komune uz punu podršku gotovo svih individualnih domaćinstava. Nekoliko proizvođača drži 10—15 krava, tove telad i junad u kooperaciji i sl. Rezultati koje postižu napredna gospodarstva, unatoč nedovoljnom poznavanju suvremene tehnologije proizvodnje i bez dovoljne financijske i stručne pomoći dopuštaju pretpostavku da se projektira smjeliji koncept razvitka.

U projektu je dano težište na proširenje površina pod oranicama. Sa postojećih 23,7 tisuća ha najvećim dijelom neprikladnih oranica za intenzivnu proizvodnju, planira se povećanje na 38,5 tisuća ha uređenih oranica sposobnih za vrlo intenzivnu proizvodnju. Time se učešće oranica u strukturi poljoprivrednih površina povećava s približno 54% na preko

87% nakon realizacije projekta. Poznato je da prevođenje ekstenzivno korištenih površina u oranice zahtjeva vrlo visoka ulaganja po jedinici površine. Međutim, sve analize, na temelju postojećih odnosa cijena, pokazuju da u ovom području jedino oranice mogu, uz racionalno korištenje i dovoljno visoku proizvodnju podnositi visoka ulaganja.

Provođenje hidrotehničkih i agromelioracionih radova predviđeno je u toku pet godina. Promatramo u relativnim brojevima uređenje poljoprivrednih površina se predviđa sljedećom dinamikom: 21,4%, 25,8%, 21,2%, 16,7% i 14,9%. Nakon uređenja površina, toku sljedeće tri godine redovnog korištenja računa se postići planirani nivo proizvodnje. Prema tome će površine postupno ulaziti u proizvodnju a kompletno područje će biti u punoj proizvodnji u osmoj godini od početka ulaganja.

Izvori financiranja

Investicioni projekt »Črnc Polje« daje rješenje za osnovne hidrotehničke probleme i pruža uvjete za intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju, a uslađen je sa »Studijom za regulaciju i uređenje rijeke Save u Jugoslaviji«, pa je kao takav dobio odobrenje Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske da se za realizaciju koriste dijelom sredstva Svjetske banke iz Vašingtona.

Projekt obuhvaća provedbu komasacije na najvećem dijelu površina, iskop osnovne i detaljne kanalske mreže, uređenje zemljišta, drenažu većeg dijela poljoprivrednih površina u društvenom vlasništvu. Pored toga predviđa se nabava mehanizacije za izvođenje hidrotehničkih ra-

dova i održavanja melioracionih sistema.

Projektom je obuhvaćeno uređenje ekonomskih dvorišta u društvenom vlasništvu, te izgradnja stočnih farmi na individualnim posjedima.

Prema planu financiranja projekta predviđeno je učešće bankarskog kredita Zagrebačke banke, sredstva Samoupravnih vodoprivrednih interesnih zajednica (SVIZ-ova), sredstava fondova za razvoj područnih općina, te kredita Svjetske banke.

Izraženo u postotcima predviđeno je sljedeće učešće u financiranju:

- 62% Zagrebačke banka, Samoupravne vodoprivredne interesne zajednice i proizvođači,
- 38% Svjetska banka.

Koncepcija razvoja poljoprivredne proizvodnje

— Pretežni dio područja ima teške tipove tala na kojima su uvjeti za proizvodnju nepovoljni a obzirom na mogućnost relativno kratkog trajanja izvođenja agrotehničkih radova. Provođenjem meliorativnih radova u velikoj mjeri će se ublažiti teški uvjeti za proizvodnju, ali nije moguće promijeniti sastav tla a niti klimatske prilike područja. Stoga se kroz ulaganja u hidrotehničke radove, agromelioracije, izbor kultura i nabavu adekvatne opreme trebaju riješiti problemi intenzifikacije poljoprivredne proizvodnje.

— Društveni sektor u području formiran je odmah poslije oslobođenja zemlje od bivših državnih imanja, a kasnije proširen otkupom dijela površina i priključenjem površina društvenih pašnjaka, te manjim dijelom od zemlje dobivene agrarnom reformom. Danas društvena gospodarstva raspolažu s preko 11.000 ha poljoprivrednih površina od čega je oko 3.800 ha oranica. Iako su društveni korisnici zemlje radili pod uvjetima neriješenog vodno-zračnog režima na većem dijelu povr-

šina ostvarena je, za ovdašnje prilike značajna proizvodnja, stečena su dragocjena iskustva i oblikovane ekipe stručnjaka i radnika koji su u stanju prihvatiti se složenog zadatka, organiziranja suvremene proizvodnje.

— Individualna gospodarstva su se vjekovima održala na ovom području prilagođavajući se nesigurnim uvjetima za poljoprivrednu proizvodnju i pronalazeći puteve da se održe i dočekaju bolja vremena. Približno tri četvrtine ukupnih poljoprivrednih površina u području pripadaju danas privatnom sektoru. Jedan dio individualnih gospodarstava koristi najbolje površine u području na savskoj gredi (aluvijalno karbonatna oglejna i neoglejna, glinasta i ilovasta tla). Na selu je proces deagrarizacije veoma brz, postoje relativno velik broj staračkih domaćinstava, ali se u okviru ovog sektora stvara nukleus koji vidi svoju perspektivu u poljoprivrednoj proizvodnji, ulaže znatna sredstva u opremu i stoku, napreduje proizvodnju i pri-

Predvidiva dinamika realizacije projekta

U projektu »Črnc Polje« općina Dugo Selo zastupljena je s 16.049 ha. To je područje koje zahvaća 13 katastarskih općina sa 37 naselja.

Razmatrajući čitavu dinamiku projekta i s tim u vezi neophodnih radova na komasaciji smatra se neophodnim početi s radovima kako slijedi:

1979. god. u k.o. Rugvica, Oborovo i Ob. Novaki,

1980. god. u k.o. Ježevu, Leprovica i Prečec,

1981. god. u k.o. Andrilovec, Ostrna, Lupoglav i Brckovljani,

1982. god. u k.o. Okunšćak, Dugo Selo i Hrušćica.

Predviđena dinamika kako po godinama tako i po katastarskim općinama ima svoje opravdanje u do danas učinjenim predradnjama i stvarnim pripremama za ulazak u tako veliki i značajni agrotehnički zahvat sa sinhroniziranim hidrotehničkim

rješavanjem vrlo nepovoljnih vodoprivrednih uvjeta.

U čitavom vremenskom periodu realizacije može se razlikovati sljedeće faze:

— pripremni period (dobivanje suglasnosti Izvršnog vijeća Sabora SRH za provođenje komasacije, tehničke predradnje),

— komasacioni postupak i izvođenje detaljne kanalske mreže,

— uvođenje u novi komasirani i meliorirani posjed, te predaja novog katastarskog operata na korištenje.

Primjer:

Ako je početak radova 1979. godine tada bi nadjelba korisnika s novim komasiranim posjedom bila na jesen 1981. godine, a kompletna predaja elaborata bi bila 1982. godine u mjesecu travnju. Time su stvoreni uvjeti da se izrade nove zemljišne knjige koje će biti odraz usklađenosti knjižnog i stvarnog stanja na nekretninama.

Ostvarenje postupka komasacije i organi koji je provode

Komasacija se provodi na osnovi programa provođenja komasacije, kojeg donosi Skupština općine. Načela za provođenje komasacije definirana su Zakonom o komasaciji, a karakteristično je načelo na kojem se zasniva čitav postupak a to je princip jednake vrijednosti unesenog zemljišta u komasaciju i zemljišta primljenog iz komasacijske gromade u zamjenu za uneseno, proporcionalno umanjeno za općedruštvene potrebe.

Postupak komasacije pokreće se zahtjevom Skupštine općine koji treba sadržavati:

- obrazloženje o potrebi komasacije,
- podatke o području gdje se želi provesti komasacija,
- pregled dosadašnjeg posjeda,
- opis predvidivih radova koji će se izvesti u toku komasacije,
- pregled troškova komasacije i hidromelioracionih radova.

Prije donošenja rješenja Skupštine potrebno je obaviti raspravu sa učesnicima komasacije na zborovima, gdje će oni biti upoznati sa svim aspektima vezanim za ulazak u komasaciju, gdje dominantnu ulogu igra društveno-ekonomska opravdanost.

Za donošenje rješenja o odobrenju komasacije, potrebno je prethodno pribaviti Suglasnost Izvršnog vijeća Sabora, koja se dobiva u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja prijedloga za komasaciju s potpunom dokumentacijom.

Za provedbu komasacije Skupština općine treba imenovati općinsku komasacionu komisiju, koja se sastoji od predsjednika i četiri člana. Predsjednik i njegov zamjenik imenuju se između sudaca općinskog ili okružnog suda ili između radnika imovinsko-pravne službe općinske uprave uz uvjet da je to diplomirani pravnik s položenim stručnim ispi-

tom ili pravosudnim ispitom. U sastav komasacione komisije imenuje se po jedan geodetski i poljoprivredni stručnjak.

Komasaciona komisija nakon pravomoćnosti rješenja o odobrenju komasacije saziva skupštinu učesnika komasacije koja:

- bira odbor učesnika komasacije i komisiju za procjenu zemljišta,
- raspravlja i odlučuje o osnovi za utvrđivanje vrijednosti zemljišta,
- raspravlja i o drugim pitanjima od interesa za komasaciju.

U radu skupštine učesnika komasacije sudjeluju, bez prava odlučivanja, i predstavnici zainteresiranih organizacija radi davanja prijedloga u vezi s uređenjem komasacionog područja.

Učesnike komasacije u samom postupku predstavlja odbor učesnika koji se sastoji od 5 do 11 članova, ovisno o broju naselja, tako da se iz svakog naselja izaberu najviše dva člana.

Procjenu zemljišta vrši Komisija za procjenu koja se sastoji od 3 do 5 procjenitelja, a njom rukovodi predsjednik koji mora biti poljoprivredni stručnjak s visokom stručnom spremom.

Geodetsko-tehničke radove u vezi s komasacijom izvodi organizacija udruženog rada specijalizirana za ove poslove, a hidromelioracione i druge radove u vezi s komasacijom obavljaju organizacije udruženog rada koje vrše tu djelatnost.

Troškovi komasacije

Troškovi provođenja komasacije sastoji se iz:

1. priprema zahtjeva za komasaciju,
2. osobni i materijalni rashodi općinske komasacione komisije i administrativnih radnika,
3. izvođenja geodetsko-tehničkih radova,
4. utvrđivanja imovinsko-pravnog stanja na zemljištu,
5. procjene zemljišta, objekata i nasada,
6. troškova odbora učesnika komasacije.

U neposrednoj vezi s troškovima komasacije su i troškovi investicijskog karaktera:

1. izgradnja nove mreže poljoprivrednih puteva, potrebnih mostova i manjih propusta,
2. regulacija potoka,
3. uklanjanje objekata, ograda, međa i dr.

4. izvođenje detaljne kanalske mreže i

5. troškovi drugih investicija u neposrednoj vezi s komasacijom.

Raspored troškova na učesnike definiran je Zakonom no možda je bitno naglasiti da individualni učesnici plaćaju troškove komasacije koji su proporcionalni veličini njihovog posjeda, no ti troškovi se mogu podmiriti dijelom vlastite zemlje, o čemu se trebaju izjasniti na zborovima učesnika.

Podmirenje troškova komasacije vrši se u roku od 6 do 10 godina u jednakim godišnjim obrocima s kamatima po stopi koju plaća za dobljeni kredit onaj koji je predujmio sredstva. Rok otplate počinje teći od dana predaje nadijeljenih zemljišta učesnicima komasacije.

Osvrt na izvršene komasacije u SRH

Najveći broj komasacija zemljišta u SRH Hrvatskoj poslije oslobođenja proveden je na području Slavonije i Baranje. To je razumljivo, jer te regije obuhvaćaju oko 36% od ukupnih oraničnih površina u SRH Hrvatskoj i na tom području je poljoprivreda vrlo važna privredna grana i značajan izvor dohotka. Osim toga poljoprivredno zemljište u ovoj regiji u pravilu je najboljeg boniteta i produktivne sposobnosti.

Naslijeđeni ekstenzivni način poljoprivredne proizvodnje, neuređenost i velika usitnjenost i rascjepkanost posjeda uvjetovali su relativnu ekonomsku zaostalost i nisku produktivnost u poljoprivredi u svim područjima, pa i u Slavoniji i Baranji. Zbog toga su nastojanja bila u prvom redu usmjerena na stvaranje povoljnijih uvjeta za proizvodnju u poljoprivredi na tom području i to organiziranjem većih poljoprivrednih gospodarstava, grupiranjem rascjepkanih zemljišnih čestica i što potpunijim uređenjem poljoprivrednog zemljišta.

Određeni broj komasacija zemljišta proveden je na inicijativu privatnih posjednika, koji su tu mjeru tražili radi grupiranja svojih razdobljenih malih posjeda i radi uređenja vrlo nesređenih imovinskih odnosa i na svojem zemljištu.

Mnogobrojni su razlozi kojim se objašnjava potreba za provođenjem komasacije zemljišta na nekom području. Glavni je razlog svakako potreba da se zemljišta grupiraju i da se stvaraju zemljišne plohe većih površina i pogodnog oblika za strojnu obradu. Međutim, uz ovaj, vrlo je značajan razlog i želja da se istovremeno provedu hidrotehničke melioracije.

Osim zbog tih glavnih razloga komasacija zemljišta predlagala se radi uređenja putne mreže, sređivanja zemljišno-knjižnog stanja vlasničkih i drugih prava na zemljištu, obnove geodetske izmjere i katastra zemljišta, zbog otkrivanja nezakonitog prisvajanja zemljišta u društvenom vlasništvu, radi proširivanja društvenih površina kupnjom zemljišta, djelotvornijeg ostvarenja proizvodne kooperacije poljoprivrednih organizacija s privatnim proizvođačima, potrebe uređivanja poljoprivrednih naselja i slično.

Za provedene komasacije zemljišta u SRH značajno je da je u većini slučajeva uz komasaciju izvedena i hidrotehnička melioracija.

To je i razumljivo ako se zna da prema navodu u Prostornom planu SRH Hrvatske do 2000. godine, 54,8% od ukupnih oraničnih površina u Hrvatskoj leži u područjima koja zahtijevaju odgovarajući stupanj odvođenja ili navodnjavanja.

Svrha je hidrotehničke melioracije da poboljša fizikalna svojstva tla tako da se regulira vodni režim poljoprivrednih površina. To se postiže odvođenjem viška vode s poljoprivrednih površina koje trpe od suviše vode ili dovođenjem potrebne količine vode na one površine koje nemaju dovoljno oborinske vode.

U proteklom vremenskom razdoblju hidrotehnički zahvati obavljali su se na poljoprivrednim rajonima koji trpe od suviše vlage, ograničavajući se na odvodnjavanje sistemom otvorenih kanala osnovne i detaljne kanalske mreže.

Uz komasaciju zemljišta koje su provedene nakon 1954. godine tj. nakon donošenja Zakona o komasaciji zemljišta, gotovo sva su naselja na području obuhvaćenom tom agrarnom mjerom, izmjerena i na određeni način uređivana.

Uređenje naselja u provedenim komasacijama obuhvatilo je radove na pravilnom oblikovanju postojećih potkućnica i osnivanje novih, zatim na osiguravanju potrebnog zemljišta za opće i zajedničke gospodarske i društvene potrebe naselja te radove na potrebnoj melioraciji i asanaciji naselja.

U tom smislu nastalo se osigurati potrebno zemljište za nove ulice i za proširivanje postojećih, zatim zemljište za škole, društveni dom, vatrogasni dom, sajmiste, veterinarsku stanicu, igrališta i sl. te iskopati kanale za odvodnjavanje. Osim toga, osnovala su se nova gradilišta za članove domaćinstava koji su željeli osnovati svoj novi dom, odnosno za domaćinstva kojima je potkućnica bila premala. Pri osnivanju novih gradilišta vodilo se računa o tipu domaćinstva, tj. radi li se o zemljoradničkom ili nezemljoradničkom, odnosno mješovitom domaćinstvu. Tip domaćinstva utjecaj je na nadjelbe, lokaciju i dimenzije gradilišta, posebno u prigradskim naseljima.

Ovim preobražajem sela i stvaranjem povoljnijih uvjeta za proizvodnju otkriveni su veliki potencijali za razvoj agroindustrijskog kompleksa u Hrvatskoj, što predstavlja realnu snagu društva za osvajivanje dogovorenog programa proizvodnje hrane.

Da bi se taj program uspješno mogao ostvariti treba postići viši stupanj društveno-ekonomske organiziranosti sela.

Sve se više u individualnom sektoru poljoprivrede shvaća kako je nužno brže mijenjati tradicionalne navike, koje utječu na spori rast proizvodnosti rada i dohotka na selu. Dobar dio individualnih poljoprivrednika uključio se stoga u raznovrsnu proizvodnju na višoj razini proizvodnosti rada — postali su robni proizvođači u ratarstvu, stočarstvu ili vinogradarstvu.

ČITAJTE I OGLAŠAVAJTE U DUGOSELKOJ KRONICI
JER TO JE NAJČITANIJI LIST U NAŠOJ OPĆINI

Prilozi iz Osnovne škole »Stjepan Bobinac-Šumski« Dugo Selo

TAKMIČENJE

U Osnovnoj školi »Stjepan Bobinac - Šumski« održano je 26. 4. natjecanje iz ONO.

Sudjelovale su ekipe naše škole i OS Rugvica.

Bilo je 6 disciplina:

- 1) Orjentacioni marš
- 2) Prva pomoć
- 3) Prepoznavanje oružja i municije
- 4) Služenje sredstvima ABH
- 5) Gašenje požara
- 6) Gađanje zračnom puškom.

Poslije svih propozicija ekipa naše škole sakupila je 276,4 boda, što je preko 20 bodova više od onog broja koje je sakupila protivnička ekipa.

Nagrada pobjedniku je tri puške za školu, svakome članu ekipe lijepu

knjigu »Zagrebački partizanski odred« i pravo na međuoćinsko natjecanje 13. i 14. 5. u Pionirskom Gradu.

Ekipe Rugvice pripale su utješne nagrade i po jedna manja knjiga. U sklopu ONO i PP bilo je natjecanje za najbolji literarni i likovni rad.

Za literarni rad knjigu »Heroj Tito« dobila je jedna učenica iz Rugvice, a za likovni istu tu knjigu Osmančević Jasmin VIIa iz OS »Stjepan Bobinac - Šumski«.

Na kraju zaželimo ekipi naše škole mnogo sreće na natjecanjima u Zagrebu.

Sertić Ljerka

Priprema za savladavanje kontaminiranog područja

Pomoć postradalima u Crnoj Gori

15. 4. ove godine u južnom dijelu Crne Gore osjetio se jak potres. Cijela Jugoslavija veoma je dirnuta tom katastrofom jer su stradali mnogi nekućni ljudi i djeca, i mnoge porodice nemaju se kuda vratiti. Učenici u O.S. »Stjepan Bobinac-Šumski« dobrovoljnim priložima pomogli su bratskom narodu koji je stradao u tom potresu. Svako dijete odvojilo je dio novca iz svog deparca kako bi pomogli da se život u Crnoj Gori normalizira, da porodice opet nađu svoje tople domove i da se djeca vrate u svoje škole i vrtiće. Sakupljeno je 18.000,00 dinara. Tim gestom pokazala se velika solidarnost i humanost naših naroda. Učenici su uvijek spremni pružiti moralnu i materijalnu pomoć ako zatreba.

Milošević Aleksandra VI c

Mladi matematičari

U osnovnoj školi »Stjepan Bobinac - Šumski« održano je 24. travnja 1979. godine natjecanje matematičara naše škole. Učestvovali su najbolji matematičari V, VI, VII i VIII razreda.

U konkurenciji V razreda najviše bodova osvojili su ovi učenici:

- 1) Marinković Leo, Vd razred,
- 2) Rožman Damir, Vd razred,
- 3) Jelenić Vedrana, Vd razred,
- 4) Kovač Lea, Vd razred.

VI razred:

- 1) Lukinae Silvine VIa razred (osvojio je maksimalan broj bodova)

- 2) Ivak Zvonimir VIc razred,
- 3) Pačić Karega Helena VIa razred,
- 4) Kaurić Krunoslav VIe razred.

VII razredi:

- 1) Bogdan Đurđica VIIc razred,
- 2) Šarec Marin VIIb razred,
- 3) Haleuš Nenad VIIb razred
- 4) Jarić Nedeljko VII razred

VIII razredi:

- 1) Harcet Josip VIIIa razred,
- 2) Vinko Mario VIIIc razred,
- 3) Bičanić Josip VIIb razred,
- 4) Mihić Ivan VIIIc razred.

Ovo takmičenje pobudilo je velik interes za matematiku.

Članovi grupe matematičara

Susret s književnikom Dragutinom Tadijanovićem

Željno sam očekivala 20. travnja, jer sam doznala na sastanku »Kluba prijatelja knjiga« da toga dana dolazi u našu školu pjesnik Dragutin Tadijanović.

Svi smo bili nestrpljivi da čujemo što će nam on sam ispričati o svom životu. Sjedimo u dvorani i nestrpljivo očekujemo njegov dolazak. Pogled mi luta dvoranom koja je bila ukrašena lijepo izvezenim ručnicima i stolnjacima naših baka, vršnjakinja našeg gosta. Najednom tišina u dvorani. Na vratima se pojavio pjesnik, a tada se čuo pljesak i oduševljenje.

U ime svih učenika pjesnika je pozdravila učenica Rojnik Ksenija. Zatim su učenici tamburaške grupe Rojnik Ksenija, Višnjić Sanja, Klečar Josip i Novački Dean pozdravili pjesnika i odsvirali mu nekoliko narodnih pjesama. Učenici literarne grupe Jelinić Dražen, Sertić Ljerka i Đurđica Bogdan pročitali su svoje pjesme.

Zatim je Dragutin Tadijanović pričao o svojem djetinjstvu i školo-

vanju. Vrlo interesantno nam je pripovjedio o nastanku njegovih pjesama. Među njima najdraža nam je pjesma »Nosim sve torbe a nisam magarac«. Otkrio nam je tajnu da je nosio sve torbe zbog jedne djevojčice koju je volio.

Tada su se zaredala pitanja koja su postavljali učenici. Pitanja su samo opljuštala, a pjesnik je neumorno odgovarao na njih, vrlo interesantno, šaljivo, šaljivo maštovito. Vrijeme je odmicalo i razgovor smo morali prekinuti.

Zatim je predsjednica »Kluba prijatelja knjiga« Kralj Renata predala u znak zahvalnosti pjesniku cvijeće.

Autogram u knjizi »Pjesme« sjećat će me dugo na ovaj nezaboravan susret.

Dragutin Tadijanović se zahvalio na lijepom dočeku i prijemu. Otišao je veselo i raspoložen što je znak da mu je bilo lijepo u našoj školi.

Dežić Jasna

VIa razred

Uh, ta škola!

Škola, škola vel'ka zgrada,
sve vas zove i pozdravlja.

U školi se mnogo uči,
pjeva, piše, radi, muči.

Predmeti svi su strasni;
kemija, fizika,

zemljopis i matematika.

Hrvatski nas mnogo muči
rečenice, padeže, stalno uči, uči.

Pariška komuna, proletarijat
iz povijesti sada najglavnija stvar.

Kisik, vodik, sumpor, jodid,
stalno nam se miješa u glavama tim.

Fizika, fizika, najteža od svega,
stalno neke formule i gibanja neka.

Pitagora, Arhimed, učenjaka dva
balk baš je pravi matematika ta.

I to se ponavlja iz dana u dan
sve dok ne dode godini školskoj

kraj.

Đurđica Bogdan — Pavek

VIIc

Jesen u parku

Stare, sive klupe
potpuno prazne.

Mutne lokve
nijemo šute.

U krošnjama drveća
plače vjetar.

Nikog nema.

Samo uskom blatnjavom stazom
žurno korača čovjek,

u crnom ogrtaču,
s kišobranom u ruci.

Sve je pusto.

Jedino se čuje šuštanje lišća
koje pada i odlazi daleko,

daleko u nepovrat.

Đurđica Bogdan — Pavek

VIIc

SA SJEDNICE SKUPŠTINE SIZ-a ZA POLJOPRIVREDU I PROTUTUČNU OBRANU OPĆINE DUGO SELO

Za unapređenje poljoprivrede

16. IV o. g. održana je sjednica skupštine SIZ-a za poljoprivredu i protutučnu obranu općine Dugo Selo. Na dnevnom redu bila su razmatrana sljedeća pitanja:

- 1) Izvještaj o radu:
  - a) klubova naprednih poljoprivrednika i zadaci u sljedećem razdoblju
  - b) selekcijske službe
- 2) Financijski plan i plan rada SIZ-e za 1979. god.
- 3) Rasprava o stanju poljoprivrede na području naše općine.

U izvještaju o radu naprednih poljoprivrednika iznijeti su podaci o

takmičenju u proizvodnji kukuruza u protekloj godini i rezultati rada te način poslovanja. Klubovi 100 koji obitavaju na našoj općini već desetak godina, prerasli su u novi vid takmičenja klubova naprednih poljoprivrednika. Cilj ovih takmičenja nije više maksimalan prinos samo u jednoj grani proizvodnje, u ovom slučaju kukuruza, već maksimalna proizvodnja finalnog proizvoda a to su mlijeko i meso. Mi ćemo u narednom razdoblju potencirati suvremenu proizvodnju sirovinske baze, tj. kukuruza i silažu zelene mase, a s time i robnu proizvodnju mlijeka,

točne junadi i teladi, svinja. Nama je u interesu isto kao i proizvođaču da na tržište plasira onaj proizvod koji mu je ekonomski najopravdniji.

Na zborovanju naprednih poljoprivrednika koje je održano u drugom mjesecu, pored stotinjak poljoprivrednih proizvođača, prisustvovali su društveno-politički radnici naše općine, predstavnici privrednih organizacija proizvođača pesticida i umjetnih gnojiva, predstavnici proizvođača sjemenskog kukuruza, predstavnici Zadrugnog saveza zagrebačke regije, Poljoprivrednog centra Hrvatske. Na ovom zborovanju podijeljena su priznanja i nagrade svim prisutnim poljoprivrednicima.

U svoim izlaganjima voditelj selekcijske službe iznio je podatke o broju i stanju matičnog stada goveda i stanju svinjogojke proizvodnje na našem području. Mi danas imamo u matičnom ugoju krava 325 komada tipa simentalac, i oko 400 kom. podmlatka. S obzirom da na našem području ima oko 600 kom. goveda, 5% matičnih grola je zadovoljavajući. Broj matičnih krava ograničen je od

strane SSC, ali mi ćemo i ove godine na vlastiti trošak umaličiti određen broj eksterijerno odgovarajućih grola goveda. U diskusiji je iznijeto da mi imademo veoma kvalitetne bijele svinje i pored Križevaca najviše tržnih viškova. Nerastovi koji se nalaze u prirodnom pripustu često pucaju ne zadovoljavaju i po mišljenju članova skupštine, potrebno je nabaviti kvalitetnije nerastove ili na našem području pronaći proizvođača rasplodnih svinja za što se već pokazao interes. Nerastovi i nazimice moći će se nabaviti na kredit osiguranim sredstvima SIZ-e i Republičkog fonda za unapređenje poljoprivrede i stočarstva. SIZ također odobrava regres od 1000,00 din. za nabavu nerastova.

Pod drugom točkom dnevnog reda v. d. tajnik pročitala je plan prihoda SIZ-e i planirane rashode za 1979. god. Glavni prihodi prema ovom planu ostvaruju se iz katastroškog prihoda i to po stopi od 1,5%.

(Nastavak na 8. strani)

OPĆE VETERINARSKO-PROFILAKTIČKE MJERE U ZAŠTITI ČOVJEKOVE SREDINE

Živimo u vremenskom periodu kada se u čitavom svijetu govori o potrebi zaštite i unapređenja čovjekove sredine kao vrlo značajnom i vitalnom problemu za čitavo čovječanstvo. Postoje upravo zabrinjavajući znakovi koji govore o ugroženosti čovjekove sredine. Priroda pa i sve ljudske aktivnosti pune su ne samo harmonije nego i suprotnosti, a taj osnovni zakon očituje se i u odnosima čovjeka i njegove sredine i to u punoj njihovoj međuzavisnosti. Društvo ulaže ogromne napore za stvaranje što većih količina materijalnih dobara i potrebnih količina kvalitetne hrane kao osnovnih preduslova za život, a s druge strane vidimo da se u tim procesima često stvaraju pojave koje imaju suprotno djelovanje. Sudionici smo brzog razvika znanstvenog rada kod nas, osnivanja i razvijanja niza novih fakultetskih i univerzitetskih centara, osnivanja novih akademija nauka, razvijanja i jačanja niza znanstvenih kemijskih instituta, proširenja postojećih i izgradnja novih kemijskih tvornica i kombinata. Izgradnja organskokemijske industrije jedan je od glavnih pravaca daljnje industrijalizacije naše zemlje. Kemijska industrija se u suvremeno doba pojavljuje kao grana privrede bez koje se više ne može zamisliti normalno funkcioniranje i uopće daljnji razvitak moderne industrijske i poljoprivredne proizvodnje. Industrijska grana kao što su metalurgija, industrija građevnih materijala, industrija prerade nafte, celulozno papirne industrije, farmaceutske prerabe te intenziviranje stočarske proizvodnje trebale bi da zadovolje čovjekove potrebe za što većim životnim standardom, a u prvom redu da mu obezbijede uslove za održavanje što boljeg zdravstvenog stanja. Ušli smo u period kemizacije i biokemizacije poljoprivrede i stočarstva. Umjetna gnojiva, stimulatori rasta bilja, herbicidi, insekticidi, fungicidi, defolijanti i desikanti direktno služe povišenju prinosa u poljoprivredi. Stavljanjem u koncentrate stočne hrane raznih kemijskih preparata (vitamina, stimulatora rasta, hormonskih preparata te tvari iz kojih životinjski organizmi stvaraju bjelancevine) vidno je povećana produktivnost stočarstva. Suvremeno doba naglog tehnološkog progresa imperativno postavlja zadatak da učinimo maksimalno što možemo pa da postignemo neškodljivim obilje otpadnih materijala, koje negativno utječu na čovjekovu sredinu, degradirajući je do te mjere da postaje štetna po zdravlje. Tu se upravo manifestira jedinstvo i međuzavisnost ljudi, životinjskog i biljnog svijeta u ekosistemu koji sačinjavaju. Za sva tri faktora u tome jedinstvu kvalitet životne sredine je od izuzetnog značaja. Oni ga, u stvari, formiraju, ali istovremeno i razgrađuju. Narušavanje prirodne sredine može da postane ozbiljna kočnica daljeg progresa a i nastojanja da se čovjeku osigura takva zdrava sredina u kojoj će on moći neometano da razvija sve svoje potencijalne umne i radne sposobnosti. Ova pitanja su danas nesumnjivo sve aktualnija.

Postavlja se pitanje što je to što razgrađuje i ugrožava tu životnu sredinu zajedničku ljudima, i životinjama i poremećuje to jedinstvo i toliko potrebnu dinamičnu ravnotežu u tome ekosistemu. Tu igraju ulogu mnogobrojni faktori koje možemo nazvati pod zajedničkim imenom zagađivači vanjske prirode. Na zaštiti životne sredine može da radi svaki pojedinac, baš kao što može da bude i sudionik u njenom zagađivanju. Normalno je da za njeno rješavanje potrebne su organizirane stručne snage vrlo različitih profila. S veterinarske strane interesantni su živi biološki zagađivači u vidu raznih patogenih mikroorganizama, virusa, gljivica i parazita kojima je kontaminirana hrana ili sredina i predmeti sa kojima dolaze u kontakt ljudi i životinje a u tu grupu možemo da svrstamo i štetne insekte i glodavce. Uz prisustvo ovih zagađivača redovno je vezano uz pojavu bolesnih životinja i nekontrolirano stvaranje velikih količina otpadnih materija animalnog porijekla, uključujući tu uginule životinje i njihove dijelove, klasične otpatke, dubre i stočarskih pogona a i otpadne vode. Veterinarskim djelatnostima štitimo zaštitu životne sredine ne samo čovjekove iako se njima posredno i to postiže Veterinarskom medicinom štitimo u prvom redu životinjski svijet a preko ovih odnosno njihovih proizvoda i čovjeka. Pod zaštitom životne sredine podrazumijevamo znači, prvenstveno mjeru koja se osigurava zdravlje i produktivnost životinja. To su, pak elementi bez kojih nema proizvodnje dovoljnih količina i kvalitetnih žvježnih namirnica animalnog porijekla kao osnovnih preduslova za održavanje zdravlja ljudi.

Zagađivanje životne sredine otpadima animalnog porijekla postoji mogućnost širenja infektivnog materijala i to treba posmatrati odnosno imati u vidu epizootiološko-epidemiološku situaciju. To se odnosi na bolesne i uginule životinje i njihove dijelove te otpadne materije, a u prvom redu na dubre koje potiču od tih životinja bez kliničkih znakova oboljenja. Poznate su mnoge kliconoše koje svojim ekskretima i sekretima šire infektivni materijal. Na taj način sa spomenutim otpadima dolazi do kontaminiranja vanjske sredine — zemljišta, vode, otpadnih voda, raznih predmeta i površina, zraka i hrane, čime se ostvaruju nova izvorišta za širenje zaraze a u tome znatnu ulogu igraju insekti i glodavci. Sve to osim za epizootiološko-epidemiološke strane čini životnu sredinu manje udobnom za ljude posebno. Poznate su antropozoonoze odnosno zoonozozoonoze — bolesti zajedničke ljudima i životinjama. Tu je direktno veterinar angažiran u zdravstvenoj zaštiti ljudi pa time i opravdanost potrebe veterinarskih mjera u zaštiti čovjekove sredine. Poznato je u svijetu preko 100 antropozoonoza. Kod nas nisu sve raširene ali može se nabrojiti par njih gdje su uzročnici bakterije, virusi, gljivice i paraziti. Da spomenem samo salmonelozu, leptospirozu, kolibacilozu, antraks, vrbanac, riketiozu, aktinomikozu, trihifitiju, tular emiju, ornitozu i druge. Sve ove bolesti javljaju se kod životinja kao i kod ljudi naročito onih koji na bilo koji način kontaktiraju sa životinjama i stočnim proizvodima. Treba usput spomenuti da u mnogim otpadnim materijama mogu da npr. salmonele (paratifoze) kojih ima preko 400 tipova — prežive preko 10 mjeseci.

Okolina stočarskih objekata a i druge poljoprivredne površine do te mjere su prezasićene organskom otpadnom materijom da zemljište izgubi sposobnost samočišćenja sa svim štetnim posljedicama koje iz toga proizlaze. Do tih pojava dolazi kad se zemljište prekomjerno dubri, odnosno kada se predvide premale površine na koje se puštaju otpadne vode. Na takvim dijelovima dolazi do promjene kvalitete zemljišta, do nagomilavanja u njegovim dubljim slojevima prekomjernih količina fosforne kiseline i nitrata, a kao gotovo redovno dolazi i do zagađenja ne samo površinskih nego i dubinskih voda. Ovaj problem sve više narasta sa intenziviranjem stočarske proizvodnje, uvođenjem novih tehnologija i mijenjanjem odnosa između sela i grada. Naseljenim mjestima i gradovima potrebno je sve više hrane a time i intenzivna proizvodnja u poljoprivredi i stočarstvu. Ovim su opet sve više neophodna naseljena mjesta kao tržište proizvoda i izvor radne snage.

Od tuda i pojava da se danas sve više gubi ona stroga izoliranost stočarske proizvodnje i njeno prostorno udaljevanje od urbanih sredina.

Sve je više velikih stočarskih farmi, a u novije vrijeme i mini farmi na individualnom sektoru, obuhvaćenom kooperativnim odnosima čija problematika postaje sastavni dio komunalne problematike. Na taj način i pitanje zaštite životne sredine postaje sve više zajednička za ljude i životinje. Uloga veterinara u zaštiti životne sredine vrlo je velika i odgovorna. Učiniti tu sredinu ljepšom i zdravijom znači drugim riječima boriti se za to da ona bude što manje zagađena opterećena onim materijama koje mogu negativno da djeluju na zdravlje ljudi i životinja i na njihove proizvodne sposobnosti. Drugim riječima, odstranjivanje i uništavanje tih materija bilo da se radi o živim biološkim agensima ili otpadnoj materiji predstavlja sastavni dio mjera za zaštitu i unapređenje životne sredine, a to se radi mjerama dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i uklanjanjem otpadaka animalnog porijekla. Potrebno je da se te djelatnosti i dalje unapređuju i šire na dobrobit čitavog našeg društva. Na kraju da spomenem da USTAV SFRJ i USTAV SRH-e obavezuje sve društveno-političke organizacije radne i druge organizacije kao i radne ljude i građane u organizacijama udruženog rada, mjesnim zajednicama i drugim organizacijama da iskoristavaju prirodna dobra i upravljaju okolinom na način kojim se osiguravaju uvjeti za život i rad čovjeka u zdravoj okolini.

Zaštita čovjekove okoline ujedno je jedan od značajnih faktora društvene samozaštite u najširem smislu.

U Dugom Selu, 5. V. 1979. g.

Dipl. vet. Mladen Slavić

(Nastavak sa 7. strane)

Veterinarska stanica i Poljoprivredna zadruga izdvajaju iz ostvarenog dohotka 0,5% a PPK Zagreb i Ratarstvo Božjakovina 30,00 din po hektaru obradive površine. Ukupni planirani prihod SIZ-e za ovu godinu iznosi 1.200.000,0 din.

Planirani rashodi su slijedeći

	dinara
Za nabavu rasplodnih junica	300.000,00
Za nabavu nerastoova i krmačica	86.200,00
Za vođenje stručnih i administrativnih poslova	250.000,00
Za fond za obranu od tuče	450.000,00
Izložba vina, zborovanije naprednih poljoprivrednika, putni troškovi delegata i ostali troškovi	113.800,00

Naglašeno je da su prihodi SIZ-e organizirani i konstantni, a da troškovi rastu.

Najveća stavka rashoda je Fond obrane od tuče. Troškovi rastu godišnje po stopi od preko 10%. Zato je nužno da i ostale organizacije kako poljoprivredne tako i nepoljoprivredne financiraju obranu od tuče.

Ovi zaključci jednoglasno su prihvaćeni sa predloženim financijskim planom.

Poljoprivreda je još uvijek druga grana privredivanja u našoj općini, odmah iza industrije i u ukupnoj privredi učestvuje sa 25%. Poljoprivredno je stanovništvo zastupljeno sa oko 24% od ukupnog broja. Stočni fond 100% je u privatnim rukama, a od obradivih površina u poljoprivredi 43% je individualni sektor.

Stanje nakon ukidanja sajmovi gore je iz dana u dan. Selom vladaju prekupci stoke koji ne poštuju dogovorene cijene stoke, a Poljoprivredna zadruga kao nosioci otkupa ne može pratiti cijene svojevoljno. Stoka odlazi i van naše općine na sajmove u Sesvete i Ivanić.

Prema riječima diskutiranih sajmovi međuseljačke razmjene trebali bi se održavati svakog tjedna, jer prema sadašnjoj odredbi ovaj raspon je preširok. Da bi se stočni fond održao i povećao treba povećati i unapređivati proizvodnju krme, a kao najvažnije silazne mase i kukuruza. Naročitu pažnju treba posvetiti proizvodnji mlijeka koja je momentalno najnerentabilnija i najsigurnija od svih poljoprivrednih proizvodnja.

V. Z.

FRIZERSKI SALON ZA MUŠKARCE

»DUŠKO«

Radimo svakodnevno osim srijede od 8-19 sati u salonu Dugo Selo, Pavličeva 21/1
Dodite i uvjerite se u solidnost, kvalitetu i brzinu usluge.
Vlasnik: Velimirović Duško.

CVIJEČARNA

Dugo Selo, Bobinčeva 2.

Vlasnik: KRALJ Božena iz Gračeca 82.

Obavještavam cijenjene mušterije da je cviječarna od 20. 2. 1979. godine otvorena nedjeljom i ponedjeljkom od 8-15 sati, a ostale dane od 8-18 sati, tako da sada možete kupovati tokom cijelog dana cvijeće, lončanice i vijence svih veličina. Po dogovoru i potrebi dostavljam sve svoje proizvode u kuću.

POPRAVAK

ELEKTRO-KUĆANSKIH APARATA

Obavlja popravak strojeva za pranje rublja, električnih bojlera, električnih grijača (kalorifera), te usisavača.

Uпитати na adresu
Branislav Milić, Domitrova 142
41270 DUGO SELO

Za popravak dolazimo u kuću stranke.

NARODNO SVEUČILIŠTE DUGO SELO
BOBINČEVA 21a
Dugo Selo

OGLAŠAVA JAVNO NADMETANJE

Putničko vozilo Zastava 750, godina proizvodnje 1976. Početna cijena 25.000.—; jedno vozilo

Nadmetanje će se održati 13. 5. 1979. u 9 sati u zgradi sveučilišta.

Pravo sudjelovanja imaju sve pravne i fizičke osobe koje uplate na blagajni sveučilišta 10% od početne cijene vozila.

Uplate se primaju istog dana do 9 sati.

Sve troškove prenošenja uključujući i poreze snosi kupac.

Sve dodatne informacije na tel. 72-319.

IN MEMORIAM MARTIN LONČAR

23. svibnja 1978.—23. svibnja 1979.

Aktivan društveno-politički radnik i nosilac partizanske Spomenice 1941.

Navršava se godina dana od kako smo zauvijek izgubili iz svoje sredine druga Martina, koji je aktivno i organizirano radio na prikupljanju oružja i druge opreme i bio jedan od najaktivnijih organizatora ustanka u antifašističkoj borbi i narodnoj revoluciji od 1941—1945.

Bio je učesnik i aktivni organizator prve partizanske akcije na području naše općine — na Lonjskom mostu 24. 12. 1941.

U poslijeratnoj izgradnji istakao se kao vrlo marljiv društveno-politički radnik i u prvom redu komunista te je kao takav služio i služiti će mladima za primjer.

Općinski odbor SUBNOR-a
Dugo Selo

IN MEMORIAM

JOSIP TURČINEC-TUK

26. svibnja 1978.—26. svibnja 1979.

Prvoborac i nosilac partizanske Spomenice 1941.

Bio je borac Prvog moslavačkog partizanskog odreda »Sloga« koji je 24. 12. 1941. g. izvršio prvu oružanu akciju na neprijateljsku posadu na željezničkom mostu u Prečecu, koja je imala ogromno vojno i političko značenje za daljnji razvoj NOB na našem području.

Općinski odbor SUBNOR-a
Dugo Selo

Takmičenje pjevača amatera

OK SSOH priređuje povodom proslave Dana mladosti takmičenje mladih pjevača amatera, pod naslovom »Prvi glas Dugog Sela«. Prošle godine obnovljeno nekad tradicionalno takmičenje mladih pjevača održat će se 26. maja u dvorani kina »Preporod«.

Pozivaju se svi zainteresirani mladi pjevači amateri da se prijave na OK SSOH Dugo Selo. Audicija će se održati 11. maja u 19 sati u Klubu omladine Dugo Selo. Poželjno je da kandidati sa sobom ponesu notni materijal ili gramofonsku ploču.

S takmičenja omladine osnovnih škola

Sa svečanog otvaranja takmičenja

Spremanje opreme

DUGOSELSKA KRONIKA — glasilo društveno-političkih organizacija općine Dugo Selo. Izlazi svakog 10. i 25. u mjesecu. Izdavač: Narodno sveučilište Dugo Selo, Ulica braće Bobinec 21-a, tel. 72-319. Glavni i odgovorni urednik: JOSIP HORVAT, Urednik lista HRVOJE MEDIMOREC, Dugo Selo, Lenjinova 12, lektor JOSIP TRNSKI. Uređuje urednički odbor: Ivan Vrančić, Hrvoje Medimorec, Marija Belaić, profesor, Maja Crnić, Stjepan Turčinec, Dražutin Jakić, Josip Trupeć i Josip Horvat. Tisak: IBG — tiskara »Zagreb«, Zagreb, Preradovičeva 21-23. Cijena pojedinačnom broju 2,00 dinara. Pretplata tromjesečna 15,00 dinara, polugodišnja 30,00, godišnja 60 dinara (u pretplatu je uračunata i poštarina). Pretplate se šalju na širo-račun Narodnog sveučilišta Dugo Selo br. 30111-103-8553 kod SDK Dugo Selo. Rukopisi se ne vraćaju.